آیت‌الله‌العظمی سبحانی

آیت‌الله‌العظمی حائری مصداق «العالم بزمانه» بود

مرجع عالی‌قدر ضمن ترسیم سیر تاریخی شکل‌گیری حوزه‌های فقه و حدیث از مدینه منوره تا قم، بیان داشتند: مرحوم آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی، مصداق بارز «العالم بزمانه» بود و با شناخت دقیق از زمانه و نیازهای آن، حوزه علمیه قم را بنیان نهاد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله سبحانی عصر چهارشنبه ۱۷ اردیبهشت، طی سخنانی در همایش بین‌المللی یکصدمین سالگشت بازتأسیس حوزه علمیه قم، با اشاره به حدیث «العالم بزمانه لا تهجم علیه اللوابس» گفتند: این روایت ناظر بر ویژگی برجسته علما و مجتهدان دوران‌شناس است و آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی مصداق کامل این حدیث شریف بودند.

ایشان با مروری بر تاریخ حوزه‌های علمیه شیعه، افزودند: اولین حوزه حدیث و فقه در مدینه و پس از پیامبر اکرم ﷺ شکل گرفت و تا واقعه فخ، مرکز تربیت عالمان بزرگی مانند عبدالله بن عباس، ابی بن کعب و عبدالله بن مسعود بود. با ورود مروانیان، این رونق کاهش یافت اما در عصر امام باقر علیه‌السلام و امام صادق علیه‌السلام احیا شد و شاگردان آنان این مسیر را ادامه دادند.

حضرت آیت‌الله سبحانی همچنین گفتند: حوزه دوم در مسجد کوفه شکل گرفت؛ جایی که شاگردان امام باقر علیه‌السلام و امام صادق علیه‌السلام در آن به تدریس فقه و حدیث می‌پرداختند. پس از آن، با انتقال جبری امام رضا علیه‌السلام به خراسان، سومین حوزه شیعی در این منطقه پایه‌گذاری شد که نقش مهمی در ترویج معارف اسلامی ایفا کرد.

ایشان حوزه علمیه قم را ادامه دهنده این مسیر نورانی برشمرده و بیان داشتند: از زمان ورود اشعریان به قم، این شهر به یکی از مهم‌ترین پایگاه‌های علمی و فقهی شیعه تبدیل شد. بزرگان بسیاری همچون محمد بن احمد بن یحیی اشعری و احمد بن ابی‌عبدالله برقی از عالمان بزرگ آن دوره بودند.

حضرت آیت‌الله سبحانی با اشاره به دوران افول حوزه علمیه قم در قرن هفتم هجری به دلیل حمله مغول، به زمینه‌های احیای مجدد این حوزه در عصر صفویه و اوج‌گیری آن در قرن یازدهم با حضور چهره‌هایی چون شیخ بهایی، ملاصدرا، فیض کاشانی و فیاض لاهیجی پرداختند.

ایشان قرن سیزدهم را دوران درخشش میرزای قمی در قم دانسته و درباره قرن چهاردهم اظهار داشتند: در این قرن، مرحوم حاج شیخ عبدالکریم حائری با درک عمیق از نیازهای زمانه، دو دوره حوزه علمیه را در اراک بنیان نهاد و در نهایت با دعوت علمای قم، حوزه علمیه این شهر را بازتأسیس کرد.

معظم‌له همچنین افزودند: حاج‌شیخ با دوری از جناح‌گرایی در جریان مشروطه، نشان داد تنها دغدغه‌اش حفظ حوزه و تربیت عالمان دین است. ایشان معتقد بود در شرایط تلاطم سیاسی، باید سنگر دین و مرجعیت را با تربیت عالم و مبلغ حفظ کرد.

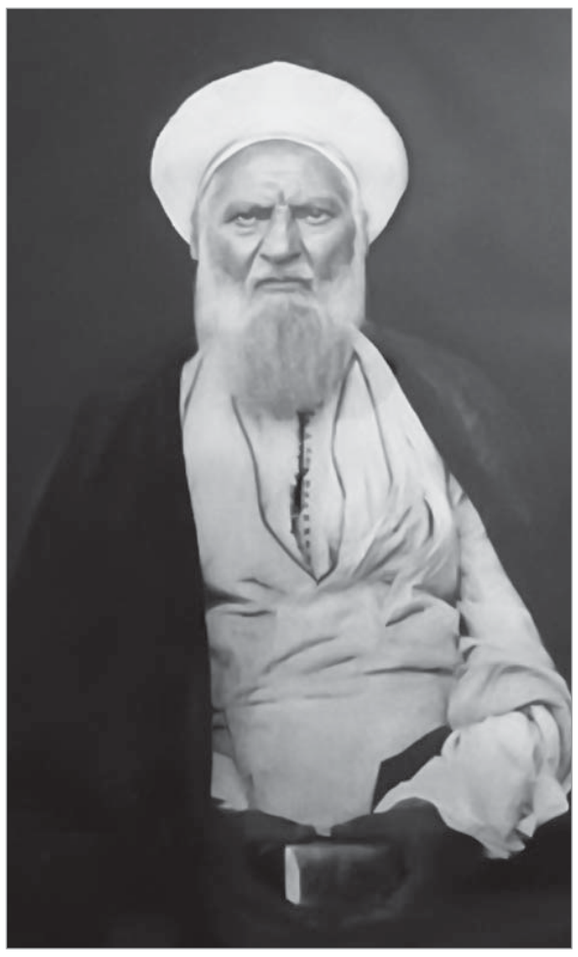

حضرت آیت‌الله سبحانی در پایان با اشاره به آثار علمی مرحوم حاج شیخ، از جمله کتاب صلاة و اصول ایشان، گفتند: مرحوم آیت‌الله‌العظمی بروجردی، حاج شیخ را عالمی می‌دانست که در عبارات کوتاه، بیشترین معارف را منتقل می‌کرد. همچنین آیت‌الله سید محسن جبل‌عاملی در کتاب «اعیان‌الشیعه» به ویژگی‌های زهد، دقت و زمان‌شناسی حاج شیخ تأکید کرده که همه این‌ها برای ما بسیار درس‌آموز است.

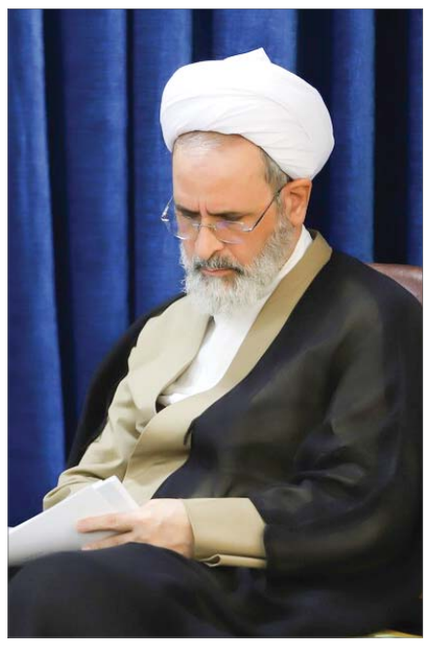

تقدیر و تشکر آیت‌الله اعرافی از رهبر معظم انقلاب مراجع عظام، علما و برگزارکنندگان همایش سده حوزه قم

مدیر حوزه‌های علمیه، از مقام معظم رهبری به‌جهت صدور پیام راهبردی و تاریخی، مراجع عظام تقلید بابت حضور شکوه‌افزا و بیانات و پیام‌های ارزشمند به همایش یکصدمین سال بازتأسیس حوزه علمیه قم تقدیر و تشکر کرد.

متن پیام تقدیر و تشکر آیت‌الله علیرضا اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور بدین شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

اینک که رویداد مهم حوزوی و همایش باشکوه، هویت‌بخش و امیدآفرین صدمین سالگرد بازتأسیس حوزه علمیه قم و نکوداشت مقام علمی مجاهد یگانه دوران، حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج‌شیخ عبدالکریم حائری قدس‌سره با عنایات حضرت حق، توجهات خاصه حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف، عنایت کریمانه رهبری معظم، مراجع عظام تقلید، اندیشمندان، فرهیختگان و عموم حوزویان و خادمان مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام به‌نیکویی به انجام رسید، بر خود فرض می‌دانیم از مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) به‌جهت صدور پیام راهبردی و تاریخی، مراجع عظام تقلید بابت حضور شکوه‌افزا و بیانات و پیام‌های ارزشمند، بیوت دفاتر محترم رهبری معظم و مراجع عظام تقلید، رئیس محترم و اعضای محترم جامعه مدرسین، دبیر محترم و اعضای ارجمند شورای‌عالی حوزه‌های علمیه، اساتید بزرگوار، فضلا و طلاب حوزه‌های علمیه قم و سایر بلاد، تولیت‌های آستان‌های مقدس به‌ویژه تولیت معظم آستان قدس رضوی، نمایندگان محترم ولی‌فقیه و ائمه جمعه محترم استان‌ها و شهرستان‌ها، مدیران محترم نهادها و مؤسسات، مراکز علمی و آموزشی حوزوی به‌ویژه حوزه‌های علمیه خواهران، جامعة‌المصطفی، دفتر تبلیغات اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی و جامعة‌الزهرا علیهاالسلام، رؤسا و اعضای محترم شوراهای حوزه‌های علمیه استان‌ها، مدیران و همکاران و استادان و طلاب حوزه‌های علمیه استان‌ها و مدارس قم و سراسر کشور، ویژه حوزه‌های علمیه مشهد، خراسان، اصفهان و تهران، هیأت‌رئیسه و اعضای محترم مجلس خبرگان رهبری، تشکل‌ها و فعالان بین‌المللی حوزه‌های علمیه، رؤسا و اعضای محترم شوراها، هیأت‌های امنا و هیأت مدیره‌های نهادهای حوزوی و فرهنگی و تبلیغی و بین‌المللی، دستگاه‌ها و نهادهای بین‌المللی به‌ویژه وزارت خارجه، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام، مجمع تقریب مذاهب اسلامی و سایر نهادهای بین‌المللی، ریاست محترم و رسانه ملی و همکاران ارجمندشان، خبرگزاری‌ها و خبرنگاران و رسانه‌های ملی و استانی و حوزوی، همه دستگاه‌ها و نهادهای سیاسی، امنیتی، انتظامی و خدماتی استان قم و کشور، استاندار محترم قم و همکاران‌شان، میهمانان گرامی و علمای اعلام از کشورهای گوناگون به‌ویژه از عراق و نجف اشرف، محققان، ارائه‌دهندگان مقالات، شورای سیاست‌گذاری و دست‌اندرکاران برگزاری همایش، دبیر و دبیرخانه محترم همایش و تمامی مشارکت‌کنندگان و دست‌اندرکاران این رویداد تاریخی، صمیمانه و خاضعانه تقدیر و تشکر به‌عمل آوریم و توفیقات روزافزون همگان را در خدمت به ساحت مقدس علوم الهی و دینی از درگاه احدیت مسألت نماییم.

این گردهمایی علمی که حاصل سال‌ها تلاش جمعی از فضلا و فرهیختگان حوزوی بود، با ارائه دو دانشنامه ارزشمند، توانست تصویری نسبتاً جامع از دستاوردهای علمی و عملکردی و رویکردهای دانشی حوزه علمیه قم در سده اخیر، به‌ویژه پس از پیروزی انقلاب اسلامی ارائه نموده، شخصیت‌های برجسته و تأثیرگذار این نهاد کهن را مورد بازشناسی قرار داده و آراء و نظریات تحولی و نوآورانه عالمان این دیار را بازخوانی کند و جایگاه ممتاز حوزه علمیه را در عرصه تمدن اسلامی و تعاملات بین‌المللی ترسیم نماید و نیز گوشه‌هایی از طرح‌ها و برنامه‌های تحولی حوزه را در سال‌های اخیر به نمایش بگذارد.

تنظیم، تدوین و انتشار منسجم و علمی مجموعه آثار مؤسس بزرگ حوزه علمیه قم، تکمیل و تصحیح نسخه‌های مختلف کتب آن عالم ربانی و معرفی ابعاد ناشناخته شخصیت علمی و مدیریتی آن فقیه سترگ، از دیگر عواید ماندگار این حرکت فرخنده بود.

انعکاس گسترده همایش در رسانه ملی و خبرگزاری‌های ملی و بین‌المللی و حوزوی، برگزاری بیست‌و پنج نشست و همایش علمی در حاشیه سده به‌ویژه همایش‌های تبلیغ، بین‌الملل و حوزه و انقلاب و مقاومت، ده‌ها اجتماع بزرگ حوزویان در استان‌ها و شهرهای کشور و نیز در خارج کشور همزمان با همایش قم و نمایشگاه جانبی همایش، گوشه‌های دیگر از این رویداد مهم بود.

در پایان از محضر ربوبی مسألت می‌نماییم، پاداشی درخور به همه دست‌اندرکاران این رویداد علمی عطا کرده و جایگاه ارزشمند مرحوم آیت‌الله حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی و دیگر مراجع و زعمای فقید حوزه و حضرت امام خمینی قدس‌سره را در اعلی علیین و در جوار اولیای خود مقرر ساخته و توفیق خدمت بیش از پیش به این حوزه مقدس و پیگیری محورهای مطروحه در منشور و پیام‌ها، به ما و حوزویان عطا فرماید و سایه بلندپایه رهبری معظم و مراجع عظام و بزرگان حوزه‌های علمیه را مستدام بدارد و حوزه‌های علمیه و حوزه علمیه قم را در مسیر آرمان‌های اسلام عزیز و انقلاب و نظام اسلامی و خدمت به ملت ایران و امت اسلام موفق و پیشرو و سرآمد قرار دهد. ولله الحمد اولاً وآخراً

علیرضا اعرافی/ مدیر حوزه‌های علمیه

• اخبار کوتاه جهان

• رژیم صهیونیستی

▫ **دیوان لاهه درخواست لغو حکم بازداشت نتانیاهو را رد کرد:** دیوان بین‌المللی کیفری مستقر در لاهه درخواست رژیم صهیونیستی برای لغو حکم بازداشت بین‌المللی علیه نخست‌وزیر و وزیر جنگ پیشین این رژیم را رد کرد.

▫ **نگرانی مقامات صهیونیستی از احتمال توافق ایران و آمریکا در موضوع هسته‌ای:** شبکه ۱۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی اعلام کرد: مقامات ارشد در سطوح سیاسی و امنیتی اسرائیل، از تقویت احتمال حصول توافق میان ایران و آمریکا که دربردارنده خواسته‌های اسرائیل نیست، ابراز نگرانی می‌کنند.

▫ **اسرائیل آماج حملات سایبری؛ ۱۱۰۰۰۰ حمله در یک سال:** تحقیقات سازمان Check Point نشان می‌دهد، در سه‌ماهه آخر سال ۲۰۲۴ میانگین حملات سایبری به زیرساخت‌های رژیم صهیونیستی در هر هفته ۲۰۶۷ مورد بوده است. این رقم ۱۱ درصد بیشتر از میانگین جهانی و ۷۰ درصد بالاتر از تعداد حملات در سه‌ماهه آخر سال ۲۰۲۳ بود.

• کره‌شمالی

▫ **نقش مهمی در بازپس‌گیری خاک روسیه از اوکراین داشتیم:** رویترز: خبرگزاری رسمی کره‌شمالی برای اولین‌بار تأیید کرد: نیروهای نظامی این کشور در کنار نیروهای ارتش روسیه در حال نبرد با اوکراین هستند و ما نقش مهمی در بازپس‌گیری خاک روسیه از اوکراین داشتیم.

• اردن

▫ **افزایش تحرکات در اردن برای ممنوع‌کردن فعالیت‌های جماعت اخوان‌المسلمین:** در پی افشای فعالیت‌های خراب‌کارانه یک گروه و هسته موسوم به «طرح آشوب»، نهادهای تصمیم‌گیرنده در اردن در حال بررسی جدی ممنوعیت فعالیت‌های جماعت اخوان‌المسلمین در این کشور هستند.

• روسیه

▫ **انگلیس و اروپا در فکر محاصره دریایی روسیه هستند:** پاتروشف، دستیار ارشد پوتین که تا چندی پیش ریاست شورای امنیت ملی روسیه را برعهده داشت، گفت: بریتانیا و اتحادیه اروپا در حال طراحی محاصره دریایی روسیه هستند؛ اما این را بدانند، هرگونه تهدید برای کشتیرانی روسیه با مقاومت روبه‌رو خواهد شد.

• آمریکا

▫ **ترامپ به دنبال تعطیلی ۳۰ سفارت و کنسولگری آمریکا:** شبکه خبری سی‌ان‌ان آمریکا با استناد به یک سند داخلی از وزارت امور خارجه این کشور ادعا کرد: ترامپ در حال بررسی تعطیلی حدود ۳۰ سفارت و کنسولگری در کشورهای مختلف و کاهش حضور دیپلماتیک آمریکا در سومالی و عراق و تغییر اندازه دیگر مراکز دیپلماتیک است. دولت ترامپ در تلاش است تا خود را از زیر بار هزینه‌های سنگین ناشی از حضور گسترده و غیرمؤثر دیپلماتیک در نقاط مختلف جهان رها سازد و با صرفه‌جویی‌های هرچه بیشتر، از میزان بدهی‌های خارجی آمریکا کم کند.

• پاکستان

▫ **علمای برجسته پاکستان جنگ با اسرائیل را «واجب» اعلام کردند:** میدل ایست‌آی خبر داد: مفتی محمدتقی عثمانی، یکی از برجسته‌ترین علمای اسلامی پاکستان و قاضی پیشین دادگاه فدرال شریعت، در سخنرانی‌اش در کنفرانس ملی فلسطین در اسلام‌آباد گفت: جهاد نظامی علیه اسرائیل وظیفه‌ای واجب برای تمامی دولت‌های مسلمان است. این کنفرانس، علمای برجسته اسلامی از سراسر کشور پاکستان را گرد هم آورد و بیانیه رسمی آن نیز، سخنان عثمانی را بازتاب داد و تأکید شد که جهاد علیه اسرائیل برای تمام کشورهای مسلمان واجب است.

• یمن

▫ **یمن نماد افتخار صنایع نظامی آمریکا را زمین‌گیر کرد:** سقوط مکرر پهپادهای «ام‌کیو ۹» علاوه بر خسارت‌های مالی، شکست راهبردی نیروی هوایی آمریکا در برابر یمنی‌هاست و واشنگتن را در یک بن‌بست گرفتار کرده است. مأموریت این نوع پهپادها، تنها منحصر به جمع‌آوری اطلاعات جاسوسی و پشتیبانی از حملات هوایی و... نیست؛ بلکه مهم‌ترین پهپاد هجومی موجود در نیروی هوایی آمریکاست که مأموریت‌های جنگی زیادی به آنها واگذار می‌شود. نیروی هوایی آمریکا ۲۸۰ فروند از پهپادهای ام‌کیو ۹ را در اختیار دارد که ارزش هرکدام از آنها ۳۰ میلیون دلار است. به این ترتیب خسارت ناشی از ساقط‌شدن ۷ پهپاد در طول ۶ هفته، بیش از ۲۰۰ میلیون دلار است.

▫ **افسران وابسته به امارات به ارتش یمن پیوستند:** منابع محلی یمن: بیش از ۱۰۰ افسر از نیروهای گروه موسوم به «مقاومت ملی یمن» که از حمایت امارات برخوردار است، انشعاب خود را از این نیروها در منطقه المخا در استان تعز اعلام کرده‌اند و به نیروهای صنعا پیوسته‌اند. دلیل این اقدام، مخالفت آن‌ها با شرکت در نبرد زمینی تحت رهبری آمریکا بوده است. آنها دلیل تصمیم خود را این‌گونه بیان کرده‌اند که شرکت در این نبرد به‌وضوح «خیانت به یمن» است؛ زیرا بر اساس دستورات آمریکایی‌ها صورت می‌گیرد که هدف آن، حمایت از رژیم صهیونیستی است.